

σταλιά

σταλιά, η, ουσ. [<στάλα + κατάλ. -ιά], η σταγόνα· ως επίρρ., καθόλου, τίποτα: «δεν έμεινε σταλιά απ' το εμπόρευμα». (Λαϊκό τραγούδι: *ζήσε τη ζωή σου ζήσε, και κορόιδο σαν τους άλλους να μην είσαι, που περνάνε τη ζωή τους δίχως να χαρούν **σταλιά** από τη δουλειά στο σπίτι κι απ' το σπίτι στη δουλειά*). (Ακολουθούν 11 φρ.)·

- *δε με νοιάζει σταλιά ή δε νοιάζομαι σταλιά*, έκφραση τέλειας αδιαφορίας. (Λαϊκό τραγούδι: *ας πάει και το παλιάμπελο, **δε νοιάζομαι σταλιά**, απόψε θέλω γύρω μου κιθάρες και βιολιά*)·

- *δεν έχει σταλιά...*, δηλώνει παντελή έλλειψη κάποιου πράγματος: «δεν έχει σταλιά ζήλιας || δεν έχει σταλιά καλοσύνης || δεν έχει σταλιά κακίας». Συνών. *δεν έχει δράμι... / δεν έχει ίχνος... / δεν έχει στάλα(...)*·

- *δεν έχει σταλιά μυαλό*, βλ. λ. [μυαλό](#)·

- *δεν έχει σταλιά νιονιό*, βλ. λ. [νιονιό](#)·

- *δεν του 'μεινε σταλιά μυαλό*, βλ. λ. [μυαλό](#)·

- *είναι μια σταλιά*, (για πράγματα) έχει πολύ μικρό, ελάχιστο μέγεθος: «αγόρασε έναν αναπτήρα, που είναι μια σταλιά». Συνοδεύεται συνήθως από χειρονομία με τον αντίχειρα να ακουμπάει ελαφρά ακριβώς στην άκρη του δείκτη, θέλοντας να δείξει το ελάχιστο μέγεθος, ενώ τα υπόλοιπα δάχτυλα είναι διπλωμένα μέσα στη χούφτα· βλ. και φρ. *μια σταλιά άνθρωπος*·

- *μια σταλιά, α.* (για υγρά) ελάχιστη ποσότητα: «δώσε μου να πω μια σταλιά νερό». Παρατηρείται η παραπάνω χειρονομία. **β.** (γενικά) για πολύ λίγο χρονικό διάστημα: «δε μ' άφησες μια σταλιά να ξεκουραστώ». (Λαϊκό τραγούδι: *χαμογέλα, χαμογέλα, Κατερίνα, μες τα μάτια σου να βλέπω ξαστεριά το σκοτάδι απ' τον ήλιο ένα βήμα και οι ώρες της αγάπης **μια σταλιά***)· βλ. και φρ. *είναι μια σταλιά*·

- *μια σταλιά άνθρωπος* ή *μιας σταλιάς άνθρωπος*, που είναι πολύ μικρός σε ηλικία ή που είναι πολύ μικρόσωμος, μικροκαμωμένος και, κατ' επέκταση, άνθρωπος ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος: «μια σταλιά άνθρωπος και θέλει να κάνει παρέα με τους μεγάλους || μια σταλιά άνθρωπος και πάει να τα βάλει μ' αυτόν το γίγαντα! || μια σταλιά άνθρωπος και θέλει να κάνει παρέα με τους εφοπλιστές». Συνοδεύεται συνήθως από χειρονομία με την παλάμη σε οριζόντια θέση να έρχεται και να στέκεται σε πολύ μικρή απόσταση από τη γη, θέλοντας να δείξει το ελάχιστο ύψος. Συνών. *μια μπουκιά άνθρωπος* ή *μιας μπουκιάς άνθρωπος* / *μια πήχη άνθρωπος* ή *μιας πήχης άνθρωπος* / *μια πιθαμή άνθρωπος* ή *μιας πιθαμής άνθρωπος* / *μια πορδή άνθρωπος* ή *μιας πορδής άνθρωπος* / *μια φτυσιά άνθρωπος* ή *μιας φτυσιάς άνθρωπος* / *μια φουσηξιά άνθρωπος* ή *μιας φουσηξιάς άνθρωπος* / *μια χαψιά άνθρωπος* ή *μιας χαψιάς άνθρωπος*·

- *μια σταλιά σκατό, α.* λέγεται επιτιμητικά για μικρό παιδί που ατακτεί ή συμπεριφέρεται ανάρμοστα ή που επιδιώκει να αναμειγνύεται στις υποθέσεις των μεγάλων: «μια σταλιά σκατό και βγάζει γλώσσα στους γονείς του || μια σταλιά σκατό και θέλει να 'χει και δική του άποψη». **β.** λέγεται και με θαυμαστική διάθεση: «μια σταλιά σκατό κι είναι σ' όλα μέσα! || μια σταλιά σκατό και τον έβαλε στη θέση του!». Παρατηρείται η αμέσως παραπάνω χειρονομία·

- *ούτε σταλιά ή ούτε μια σταλιά, α.* (για υγρά) καθόλου, τίποτα: «δεν έμεινε ούτε σταλιά νερό». Συνών. *ούτε σταγόνα* ή *ούτε μια σταγόνα* / *ούτε στάλα* ή *ούτε μια στάλα (α)*. **β.** (γενικά) ούτε για λίγο χρονικό διάστημα: «δε μ' άφησες ούτε σταλιά να κοιμηθώ». Συνών. *ούτε στάλα* ή *ούτε μια στάλα (β)*·

- *σταλιά σταλιά*, (γενικά) λίγο λίγο, σιγά σιγά: «σταλιά σταλιά προχωράει η δουλειά». (Λαϊκό τραγούδι: ***σταλιά σταλιά** κι αχόρταγα τα πίνω τα φιλιά σου, κοιμάμαι σαν μικρό παιδί μέσα στην αγκαλιά σου*).